

**РАБОТНА ИНСТРУКЦИЯ ЗА ДЕЙНОСТИ ПО
УПРАВЛЕНИЕ, ОСИГУРЯВАНЕ, ОЦЕНЯВАНЕ И
ПОДДЪРЖАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО
РИ1-07-05**

**Изисквания при оценяване на преподавателите по
отношение постигнатото от тях качество на обучение**

**Югозападен университет “Неофит Рилски”
2700-Благоевград, ул. “Иван Михайлов” 66**

Инструкцията е приета с Решение на Съвета по качеството,
протокол № 1 от 30.11.2004 г.

Инструкцията е изменена и допълнена с решение на Съвета по качеството, Протокол №
3 от 26.04.2006 г. (Версия 2)

Инструкцията е изменена и допълнена с решение на Съвета по качеството, Протокол №
2 от 19.04.2016 г. (Версия 3)

Инструкцията е изменена и допълнена с решение на Съвета по качеството, Протокол №
1 от 19.01.2017 г. (Версия 4)

Процедурата е прередактирана с решение на Съвета по качеството, Протокол № 2 от
03.10.2017 г. (Версия 4, Редакция 2)

У Т В Ъ Р Ж Д А В А М,

Р Е К Т О Р :

(доц. д-р Борислав Юруков)

Отговарящ съвет: Съвет по качеството

Съставил: отдел „Оценяване и
поддържане на качеството“

Проверил: доц. д-р Михо Михов
Пълномощник по качеството

**РАБОТНА ИНСТРУКЦИЯ ЗА ДЕЙНОСТИ ПО
УПРАВЛЕНИЕ, ОСИГУРЯВАНЕ, ОЦЕНЯВАНЕ И
ПОДДЪРЖАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО
РИ1-07-05**

**Изисквания при оценяване на преподавателите по
отношение постигнатото от тях качество на обучение**

Високото качество на обучението е в пряка зависимост от качеството на академичния състав. Ето защо преподавателите са един от основните обекти на Системата за осигуряване на качеството.

Досега оценяването на преподавателите в университетите се извършва в съответствие с изискванията за атестиране, предвидени в чл. 57 от ЗВО. Въпросът за оценяване на преподавателите по отношение на постигнатото от тях качество на обучение до момента не е поставен, но новите реалности му определят висока степен на значимост.

1. Цели

Настоящите изисквания имат за цел:

- 1.1. Да се определят критериите за оценка на преподавателите;
- 1.2. Да се въведе система за коефициент на тежест на критериите;
- 1.3. Да регламентират механизма на оценяване;
- 1.4. Да определят периодичността на оценяването;
- 1.5. Да определят ползването на резултатите от оценката и достъпа до тях.

2. Срокове за предприемане на действия

Оценяването на преподаватели се извършва по графици, съгласувани с Председателя на факултетната комисия по атестирането и утвърдени от Декана.

3. Критерии за оценка. Показатели. Източници на информация

Предлагат се следните критерии (Таблица 1).

СХЕМА

За критериите, показателите и източниците на информация при оценяване на преподавателите за постигнатото качество на обучение

Таблица 1

Критерий	Показатели	Източници на информация
1. Потенциал на преподавателя за постигане на качество на обучението	<ul style="list-style-type: none"> ● Научно звание и научна степен, необходими за видовете занятия, които преподавателят води ● Професионална, методическа и практическа подготовка на преподавателя. Признание в страната и чужбина. ● Езикова подготовка на преподавателя 	<ul style="list-style-type: none"> ● отдел “Университетски кадри” ● ръководител на катедрата ● професионални, методически или бизнес-контакти с реалната практика и влиянието им върху качеството на провежданото от него обучение ● научни и професионални прояви в чужбина ● отчита се степента на владеене поне на един западен език и доколко

**РАБОТНА ИНСТРУКЦИЯ ЗА ДЕЙНОСТИ ПО
УПРАВЛЕНИЕ, ОСИГУРЯВАНЕ, ОЦЕНЯВАНЕ И
ПОДДЪРЖАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО
РИ1-07-05**

**Изисквания при оценяване на преподавателите по
отношение постигнатото от тях качество на обучение**

	<ul style="list-style-type: none"> Учебници и учебни пособия, издадени от преподавателя през последните 3 (5) години Научни трудове, издадени от преподавателя Мотивация на преподавателя за постигане на високо качество 	<p>владеенето на езика се използва за подобряване качеството на обучение</p> <ul style="list-style-type: none"> печатна база; книжарница; общ брой научни трудове научни трудове през последните 3 (5) години публикации в международни списания и сборници чрез директни показатели: участие в разработка на учебни планове; на учебни програми; взаимоотношения с колегите; със студентите; извършва ли паралелни действия, които му пречат да изпълнява качествено задълженията си и др.
2. Качество на учебните дисциплини с участие на преподавателя	(виж "Оценка на учебен курс")	<ul style="list-style-type: none"> използва се оценка, получена като средноаритметична от дисциплините, по които преподавателя осъществява обучение
3. Научно-изследователска дейност на преподавателя със студенти и докторанти	<ul style="list-style-type: none"> Привличане от преподавателя на студенти за съвместна научно-изследователска дейност в научни проекти с външни възложители Съвместни публикации на преподавателя със студенти Изпълнение на индивидуалния план на ръководените от преподавателя докторанти за последните 3 (5) години и публикувани статии по дисертациите им 	<ul style="list-style-type: none"> от протоколи; отчети. Важен е както броя на студентите, така и продължителността на изследванията и получените резултати. взема се предвид и "качеството" на списанията, в които е публикувано данни от атестациите на докторантите (оценката не се повлиява отрицателно, ако докторантът не е работил по своя вина)
4. Студентска оценка на придобитите знания и умения в резултат на обучението им от преподавателя	<ul style="list-style-type: none"> Студентска оценка за придобитите знания от лекциите, водени от преподавателя Студентска оценка за придобитите знания и умения от семинари и практически упражнения, водени от преподавателя Студентска оценка за 	<ul style="list-style-type: none"> анкетни проучвания анкетни проучвания анкетни проучвания

**РАБОТНА ИНСТРУКЦИЯ ЗА ДЕЙНОСТИ ПО
УПРАВЛЕНИЕ, ОСИГУРЯВАНЕ, ОЦЕНЯВАНЕ И
ПОДДЪРЖАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО
РИ1-07-05**

**Изисквания при оценяване на преподавателите по
отношение постигнатото от тях качество на обучение**

<p>придобитите знания и умения от курсови проекти и курсови работи, водени от преподавателя</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Студентска оценка за придобитите знания и умения при разработка на дипломни работи, ръководени от преподавателя ● Студентска оценка за получените чрез преподавателя общи умения и ключови компетенции в съответствие с академичните стандарти 	<ul style="list-style-type: none"> ● анкетни проучвания ● анкетни проучвания
---	--

Посочените критерии дават възможност за оценка на целенасочената дейност по осигуряване на качеството на обучение. Но не бива да се пропуска, че преподавателят е ангажиран и с редица методични, административни, изследователски, консултантски и други дейности. Освен това данните за преценка на приноса на отделния преподавател не винаги са достатъчно достоверни. Трябва да се има предвид, че са налице редица фактори извън преподавателя, които влияят върху качеството на обучението и не на последно място трябва да се отбележи различната мотивация на студентите, които той обучава.

Всичко това определя сложността на проблема.

4. Количествена оценка на качеството. Тежест на критериите.

Широк обхват на дейностите е възможен при използването на критериите, предвидени по-горе.

Прегледът показва, че не всички критерии имат еднаква тежест при формирането на цялостната оценка за специалността.

При положение, че АС вземе решение за количествено оценяване на качеството, предлагаме да се използва опростена аритметична зависимост и качеството да се определя по формулата

$$Q = \sum_{i=1}^n k_i K_i,$$

където стойността на критериите K_i се оценява в % или по 100-точкова скала,

а коефициентите на тежест $\sum_{i=1}^n k_i = 1$. При това в резултат за

**РАБОТНА ИНСТРУКЦИЯ ЗА ДЕЙНОСТИ ПО
УПРАВЛЕНИЕ, ОСИГУРЯВАНЕ, ОЦЕНЯВАНЕ И
ПОДДЪРЖАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО
РИ1-07-05**

**Изисквания при оценяване на преподавателите по
отношение постигнатото от тях качество на обучение**

качеството ще се получи също 100-точкова оценка независимо от това, колко са критериите.

Коефициентът на тежест k_i , в оценката на влиянието на критерия K_i , зависи от политиката на университета, факултета или водещата катедра.

Академическият съвет утвърди коефициентите за тежест на критериите, посочени в Таблица 2.

Таблица 2

№ по ред	КРИТЕРИИ	Коефициенти на тежест		
		Вариант 1 (за хабилитира ни)	Вариант 2 (за нехабилити рани)	Вариант 3 (за чужди езици и физическо възпитание)
1.	<i>Потенциал на преподавателя за постигане на качество на обучение</i>	0,3	0,1	0,2
2.	<i>Качество на учебните дисциплини с участие на преподавателя</i>	0,2	0,3	0,4
3.	<i>Научно-изследователска дейност на преподавателя със студентите</i>	0,3	0,2	0
4.	<i>Студентска оценка на придобити знания и умения в резултат на обучението им и от организацията на самостоятелната им работа от преподавателя</i>	0,2	0,4	0,4

Предлага се първият вариант да се използва за оценка на хабилитирани преподаватели, вторият – за асистенти, а третият – за преподаватели по физическо възпитание и чужди езици.

5. Механизъм на оценяване

Предлага се технологията на оценяването да бъде възложена на факултетната комисия по атестирането. Тя получава данните за отделните показатели от три източника:

- от информацията, съхранявана в отдел „Оценяване и поддържане на качеството“;
- от самооценката на преподавателя;
- от факултетната комисия по качеството, която притежава данни, получени от негови колеги, студентски анкети и анкети с потребителите.

**РАБОТНА ИНСТРУКЦИЯ ЗА ДЕЙНОСТИ ПО
УПРАВЛЕНИЕ, ОСИГУРЯВАНЕ, ОЦЕНЯВАНЕ И
ПОДДЪРЖАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО
РИ1-07-05**

**Изисквания при оценяване на преподавателите по
отношение постигнатото от тях качество на обучение**

5.1 Председателят на факултетната комисия по атестирането определя подкомисия/подкомисии за оценяванията на преподаватели, която включва/т:

- Двама преподаватели, членове на комисията по атестирането
- Един или двама студенти, преминали обучение при оценявания преподавател

5.1.1 Председателят на факултетската комисия по атестирането определя в поименен списък преподавателите, предвидени за оценяване от всяка подкомисия

5.1.2 Председателят на факултетската комисия по атестирането предлага на декана да утвърди съставите на подкомисиите за оценяване и списъците на преподавателите, които ще се оценяват

5.2 Всяка подкомисия предлага на Председателя на факултетската комисия по атестирането пълен доклад и изчислените резултати за всеки оценен преподавател

5.3 Председателят на факултетската комисия по атестирането внася материалите за всеки оценен преподавател за утвърждаване във факултетния съвет

6. Периодичност и времетраене на оценяването

Периодичността на оценяването се определя в зависимост от броя на членовете на академичния състав. Графикът трябва да се утвърди от ФС.

Времетраенето на процеса на оценяване може да бъде една година, за да се обхванат всички дейности на преподавателя в едногодишен цикъл. Честотата на оценяване би трябвало да бъде през интервал от две години.

7. Използване на оценките на преподавателите

Оценката на преподавателя по отношение на постигнатото от него качество на обучение, се приема и утвърждава от факултетния съвет.

Каква публичност на оценките в рамките на университета, решава АС. Тя може да бъде:

- публикуват се резултатите на първите – 4-5 най-високо оценени преподаватели;
- публикуват се първите и последните;
- публикуват се всички резултати.

Публикацията може да се прави в Internet, в списанието на Университета, на страницата на Университета, във вестник Струма или се използват други възможности.